

Прво код домаћина

Један валаамски монах је због манастирских послова морао да оде у Петербург. Игуман му је рекао: «Кад дођеш у Петербург прво иди код домаћина. Онда обави све послове с Богом и врати се, немој се задржавати.» А шта значи – «иди код домаћина»? То значи, иди код оца Јована на Карповку, иди код блажене Ксеније на Смоленско и код Александра Невског у Лавру. Свуда се помоли, упали свеће, начини метаније. Кнез Александар, отац Јован и блажена Ксенија су домаћини у Петербургу. Укажи поштовање домаћинима и обави послове уз њихову помоћ. А онда иди не задржавајући се, зато што за монаха да се задржи и сат времена у свету значи исто што и за рибу да проведе на обали сат времена.

Овакав приступ путовањима није потребан само монаху. Свима је потребан. И на одмору, и на службеном путу. Ако путујеш на Крим имај на уму да је домаћин на Криму – светитељ Лука. Било да дођеш авионом, возом или својим колима на Крим на одмор – иди код архијереја Божијег Луке. Начини метанију, и то не једну, пред моштима и целивај их. Реци: «Дошао сам, владику, у твоју епархију на одмор. Благослови моју породицу и мене и сачувај нас од зла на води и на копну.» После тога можеш да одеш и у Симеиз, и у Партенит, да се купаш, да рониш. Само немој да заборавиш да дођеш у најближи храм на Литургију у недељу.

Куд год човек да крене треба да сазна ко је у том крају главни, ко је домаћин. Ако идеш у Вороњеж послом – знај да је тамо главни свети Митрофан. Његове мошти се налазе у саборној цркви. Ако пролазиш поред Мурома, немој да те мрзи да свратиш код Петра и Февроније. Ако будеш у Јекатеринбургу – потруди се да посетиш манастир у Верхотурју где су Симеонове мошти. Једном речју, то је радни принцип. По целој светој Русији Христовом руком је расејано мноштво светиња повезаних с угодницима новгородске, псковске, јарославске, сибирске земље и тако даље. То нису само мошти угодника, већ и чудотворне иконе, и лековити извори, и храмови – стари и нови. У принципу, прво код домаћина, а затим све остало.

Овај принцип важи и кад су у питању хришћанске светиње у иностранству. На хиљаде и стотине хиљада наших сународника је прегазило сваку стопу бутика у Милану и оставили су тамо укупно милионе евра. За крпице. Многи Милано својом левом и десном полулоптом доживљавају искључиво као «престоницу крпица и распродаја». А и овај град има духовног домаћина познатог у целом свету. То је свети Амвросије, који лежи испод главног олтара древне базилике између двојице миланских мученика. Она се тако и зове – Сант-Амброђо. Амвросије је крстио блаженог Августина. Амвросије се по утицају на црквени живот може упоредити с Николајем и Спиридоном. И код њега треба да одеш ако си већ забасао по јефтин чипкани веш на север Италије. А кад дођеш, после смело иди по продавницама. Кад човек прво учини главно, успешно обавља и другостепено. Кад будеш у Келну – иди код тројице мудраца: Мелхиора, Валтазара и Гаспара. Ако будеш у Напуљу – отиђи код светог Јануарија. И у Паризу осим кафана и печеног кестења има гомила места везаних за црквену историју које хране душу. Грчку, Црну Гору, Србију, Бугарску и Грузију нећу ни да помињем. Зато што је густина светиња по квадратном метру у овим земљама изузетно велика. И веома ми је жао кад се крштени људи у духовној раскоши понашају као мачка из енглеске дечје песмице. У Маршаковом преводу она гласи:

– *Где си била, мачкице?*

– *Код енглеске краљице.*

– *И о дворцу шта мислиш?*

– Има један добар миш.

То је истина. Шта ће мачка друго приметити?! Неће гледати тоалете дворских дама. Неће слушати разговоре амбасадора и министара. Миш је све што њој треба.

И последња ствар за сада. Ако вас уморне ноге путника и жудне очи сакупљача нових утисака доведу, на пример, у Индокину, имајте у виду следеће. Овде, напротив, не треба да обилазите идолишта, храмове и пагоде. Ако вам нешто значи име хришћанина, ако крстић на грудима за вас није шарена-лажа, немате права да додирујете идоле и да палите миришљаве штапиће. Немате права да остављате новчани прилог на култним паганским местима. Немате права да купујете сувенире с магијском симболиком, да једете идолске жртве, да учествујете у обредима, чак ни у кловновским, који се приказују за туристе. Све то се односи на друге домаћине – рогате, зубате, вишеглаве, избуљених очију и тако даље.

Дакле, вратимо се у мислима из паганских земаља под небо руске равнице. Упознајте своју земљу и своју историју. И ако негде дођете, допловите, допузите, пре свега идите код духовних начелника овог места – код домаћина, код хришћанских светаца.

Протојереј Андреј Ткачов

*Извор <http://www.pravoslavie.ru>